

Rudersdal Kommune
Klima, Natur og Miljø
Øverødvej 2, 2840 Holte
Att. Peter B. Jørgensen

Teknik og Miljø
Klima, Natur og Miljø
Øverødvej 2
2840 Holte

Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til biomanipulation af Løje Sø (Løgsø)

14. september 2022

Der meddeles hermed dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til biomanipulation af Løje Sø ved opfiskning af fredfisk.

Sagsnr.: 2022-3016
Sagsbehandler:
Sissel Haar Olesen
sole@rudersdal.dk

Dispensationen er meddelt i medfør af § 65 stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27/10/2021¹ om naturbeskyttelse med senere ændringer.

KS. Anne-Kristine
Sverdrup

Til dispensationen er knyttet en række vilkår jf. afsnit herom.

Berørte matrikler og ejerforhold

Afgørelsen omfatter matr.nr. 1i, Rude Skov, Birkerød, som er ejet af Naturstyrelsen Hovedstaden.

Beliggenheden fremgår af nedenstående luffoto.

¹ <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2021/1986>

Åbningstid

Mandag-tirsdag kl. 10-15
Onsdag Lukket
Torsdag kl. 10-17
Fredag kl. 10-13

Baggrund og ansøgning

Dispensationen er givet på grundlag af oplysninger i ansøgning af 14. juni 2022 (bilag 1), samt Naturstyrelsens grundejertilladelse af 16. maj 2022 (bilag 2).

Ansøgningen er indsendt af Rudersdal Kommune, Klima, Natur og Miljø, der er ansvarlig for at gennemføre visse af de indsatser i kommunen, som staten har udpeget i vandområdeplanen.

Af ansøgningen fremgår det, at Rudersdal Kommune ønsker at foretage biomanipulation af Løje Sø, også kaldet Løgsø, ved opfiskning af fredfisk med det formål at forbedre søens økologiske tilstand. Søen er i vandområdeplanen målsat til god økologisk tilstand, mens dens aktuelle tilstand vurderes som dårlig.

I statens vandområdeplan 2015-2021 var Løje Sø udpeget til sørestaurering, og denne udpegning er videreført i forslag til vandområdeplan 2021-2027.

På baggrund af udpegningen i vandområdeplanen fik kommunen i 2020 foretaget en forundersøgelse af mulighederne for restaurering (bilag 3). Forundersøgelsen konkluderede, at søens dårlige tilstand primært skyldes en skæv biologisk struktur med en fiskebestand hovedsageligt bestående af småskaller og antageligt tillige store brasener og karper. Forundersøgelsen konkluderede ligeledes, at forudsætningerne for biomanipulation er til stede, og at der ikke er andre relevante restaureringsmuligheder, som er egnede.

I april 2022 fik kommunen tilsagn fra Miljøstyrelsen (bilag 4) om tilskud til biomanipulation med vilkår om, at der skal ske opfiskning målrettet mod karper og store brasener, og at opfiskede fredfisk, herunder trofæfisk, ikke må genudsættes.

Man forventer at skulle fiske omkring 2 ton fredfisk op, men der vil inden opfiskningen blive foretaget en nærmere fiskeundersøgelse, som skal kvalificere denne mængde.

Fiskeriet forventes gennemført ved brug af vod, men det kan ikke udelukkes, at der afhængigt af forholdene og tid på året, også skal anvendes nedgarn og bundgarn.

Biomanipulation og fiskeundersøgelser forventes gennemført i perioden aug./sept. 2022 – aug./sept. 2023 med selve opfiskningen påbegyndt i oktober 2022.

De opfangede fredfisk vil blive kørt væk til destruktion, mens opfangede levende rovfisk i videst muligt omfang genudsættes.

Beskrivelse af området

Løje Sø ligger i den statsejede Rude Skov og har et topografisk opland på ca. 38 ha, overvejende bestående af skov.

Søen er i vandområdeplanen karakteriseret som en kalkrig, brunvandet, fersk og lavvandet sø. Søen har et areal på ca. 6,4 ha, en middeldybde på ca. 2,6 m og en maksimal dybde på ca. 5,4 m.

Søen har tre mindre tilløb i form af drængrøfter, som antageligt helt eller delvist tørrer ud i tørre somre. I søens sydvestlige hjørne er der et afløb hvorfra vandet løber mod vest til en skovsø. I tørre somre forventes der ikke at være afløb fra søen.

Løje Sø er om sommeren plaget af voldsom algevækst, lav sigtdybde og iltfrie forhold i bundvandet.

Lovgrundlag

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af naturlige søer, hvis areal er på over 100 m². Dog kan kommunen i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelsen, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2.

Internationale naturbeskyttelsesinteresser

Natura 2000

Natura 2000-områderne er et netværk af beskyttede naturområder i EU. Områderne skal bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. Er et område udpeget som Natura 2000, indebærer det, at der skal sikres en gunstig bevaringsstatus for naturtyper og/eller arter på området's udpegningsgrundlag.

Løje Sø ligger i den sydlige del af Natura 2000-område nr. 258 "Rude Skov", som består af Habitatområde H267. Natura 2000-området er specielt udpeget for at beskytte de betydelige forekomster af naturtyperne bøg på mor samt nedbrudt højmose som findes i Blegmandsmosen. Endvidere kan fremhæves forekomst af den lille mos grøn buxbaumia og stor vandsalamander, der dog ikke er på området's udpegningsgrundlag.

Naturtyperne på udpegningsgrundlaget fremgår af nedenstående tabel. Der er ikke nogle arter på udpegningsgrundlaget.

Habitatområde nr. 267 - Naturtyper	
Brunvandet sø (3160)	Nedbrudt højmosé (7120)
Hængesæk (7140)	Bøg på mor (9110)
Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
Skovbevokset tørvemosé* (91D0)	Elle-og askeskov* (91E0)

Tabel 1: Udpegningsgrundlaget for N258. Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet.

Ebberød Dam i den nordlige del af Rude Skov er eneste sø i området medtaget på udpegningsgrundlaget som brunvandet sø, naturtype 3160. Løje Sø er således ikke en del af udpegningsgrundlaget, men ligger delvist omkranset af naturtypen bøg på mor.

Bilag IV-arter

I EF-habitatdirektivets bilag IVa er listet en række arter af vilde dyr, hvis levesteder skal beskyttes mod beskadigelse eller ødelæggelse. Beskyttelsen af dyrene omfatter både ynglesteder, rastesteder, fødesøgningssteder, overvintringssteder m.m.

I EF-habitatdirektivets bilag IVb er listet en række arter af vilde planter, som ikke må ødelægges. Et forbud mod ødelæggelse af planterne, betyder efter Naturstyrelsens vurdering, at såvel planterne som planternes voksesteder skal beskyttes.

Levestederne og voksestederne skal beskyttes, uanset om de ligger inde i eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder eller andre beskyttede områder.

Kommunen har ikke kendskab til, at der forekommer bilag IV-arter i selve Løje Sø. Der er dog registreret spidssnudet frø og stor vandsalamander i andre søer i Rude Skov, ligesom der også forekommer flagermus i området.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at en biomanipulation af Løje Sø på sigt vil forbedre tilstanden i søen og give mulighed for et mere alsidigt dyre- og planteliv.

Kommunen lægger i den forbindelse vægt på, at forundersøgelsen af Løje Sø viser, at forudsætningerne for biomanipulation ifølge "Vejledning i anvendelse af sørestaurering i forbindelse med vandplanlægning" er til

stede og, at der ikke er andre restaureringsmetoder, der vurderes egnede.

Opfiskningen af fredfisk forventes at give en øget vækst af dyreplankton, som endvidere vil reducere mængden af alger og derved øge sigtbarheden i søen. Den øgede sigtbarhed forventes at skabe bedre forhold for rovfiskebestanden, som fremadrettet vil være bedre i stand til at holde mængden af fredfisk nede af sig selv.

Dertil er brasen og karper to af de fiskearter med størst negativ påvirkning af vandkvaliteten, fordi de under fødesøgning roder op i bunden og øger mængden af suspenderet stof i vandet. En fjernelse af disse vil reducere mængden af resuspenderet bundmateriale og dermed reducere næringsfrigivelsen til vandsøjlen.

Det følger af bemærkningerne til naturbeskyttelsesloven, at der skal foreligge særlige omstændigheder, før der kan meddeles dispensation til foranstaltninger, som ændrer tilstanden i de beskyttede naturtyper. En særlig omstændighed, der kan begrunde en dispensation, kan ifølge lovbemærkningerne f.eks. være, at et ansøgt indgreb har en naturforbedrende funktion.

Formålet med biomanipulationen er netop at forbedre naturtilstanden i søen, således at Løje Sø kan opnå målet i statens vandområdeplan om god økologisk tilstand.

Rudersdal Kommune vurderer derfor, at den ansøgte biomanipulation udgør en sådan særlig omstændighed, at der kan meddeles dispensation til det ansøgte.

Skulle det vise sig at én sæson med opfiskning ikke er nok til at fjerne tilstrækkeligt mange fredfisk fra søen, vil yderligere opfiskning i to efterfølgende sæsoner kunne gennemføres under denne dispensation, efter godkendelse af Rudersdal Kommunes § 3-myndighed.

Kommunen vurderer at biomanipulationen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området, da den positive påvirkning alene berører Løje Sø og denne ikke udgør en habitatnaturtype på udpegningsgrundlaget.

Det er ligeledes kommunens vurdering, at biomanipulationen ikke vil påvirke eventuelle bilag IV-arter, samt deres yngle- og rasteområder negativt.

Afgørelse

Kommunen giver hermed dispensation til biomanipulation af Løje Sø. Afgørelsen er truffet i henhold til § 65 stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27/10/2021 om naturbeskyttelse med senere ændringer.

Dispensationen gives med en række vilkår jf. afsnit herom.

Vilkår

Dispensationen gives på følgende vilkår:

- Ved garnsætning skal garnene røgtes indenfor 36 timer efter sætning.
- Ved fiskeri med vod må der ikke fiskes i områder med veludviklet undervandsvegetation.
- Opfiskede fredfisk må ikke genudsættes.
- Rovfisk, der fanges som bifangst, skal genudsættes såfremt de er i levedygtig tilstand.
- Opfiskede fredfisk skal bortkøres til destruktion eller genanvendelse.
- Vod, garn og andre fiskeredskaber skal markeres tydeligt.
- Der kan foretages opfiskning i én sæson. Yderligere opfiskning i to efterfølgende sæsoner kan dog gennemføres under nærværende dispensation efter godkendelse fra Rudersdal Kommunes § 3-myndighed.
- At der ved anvendelsen af hydrauliske værktøjer sikres mod spild af hydraulikvæske, og at der forefindes materiale til oprydning ved eventuelt spild heraf.

Bemærkninger

Det bemærkes, at dispensationen kun gælder i forhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Andre dispensationer og tilladelser kan være nødvendige.

Fortidsminder

Hvis der under arbejdet findes spor af fortidsminder eller oldsager, skal arbejdet standses med det samme, jf. museumslovens § 27. Fundet skal meddeles til det lokale arkæologiske museum: Museum Nordsjælland - Hørsholm, Søndre Jagtvej 2 – 4, 2970 Hørsholm. Telefon 72 17 02 40. Museet beslutter, hvornår arbejdet kan genoptages.

Klagevejledning

Du kan klage over denne afgørelse efter reglerne i naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1.

Klageberettigede er adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen samt visse landsdækkende foreninger og organisationer, jf. lovens § 86.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen fra bekendtgørelsesdatoen, jf. lovens § 87, stk. 1. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NemID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Kommunen sender via Klageportalen kommunens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter til Miljø- og Fødevareklagenævnet vedhæftet den påklagede afgørelse og de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse.

Samtidig med at kommunen sender klagesagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet sendes en kopi af udtalelsen til dig og eventuelle andre involverede i klagesagen med en frist for at afgive bemærkninger til Miljø- og Fødevareklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Tilladelser må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. lovens § 87, stk. 7.

Når du klager, skal du betale et gebyr. For privatpersoner er gebyret på 900 kr. og for virksomheder og organisationer er gebyret på 1.800 kr. (2016-niveau). Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Hvis du bliver fritaget for at bruge Klageportalen, vil du modtage en opkrævning på gebyret fra Miljø- og Fødevareklagenævnet. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvist medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale gebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, fx hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Klagefristen udløber **onsdag den 12. oktober 2022**

Søgsmålsvejledning

Hvis du vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra afgørelsens modtagelse. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen fra bekendtgørelsesdatoen, jf. naturbeskyttelseslovens § 88.

Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Hvis vi rettidigt modtager klager fra andre, vil du blive orienteret snarest muligt. Du må i så fald ikke udnytte dispensationen, før klagesagen er afsluttet, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Forældelse af dispensationen

Hvis dispensationen ikke udnyttes inden 3 år fra dags dato, bortfalder den jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Venlig hilsen

Sissel Christine Haar Olesen
Biolog

Bilag:

1. Ansøgning om biomanipulation af Løje Sø
2. Grundejertilladelse fra Naturstyrelsen
3. Forundersøgelse af Løje Sø
4. Tilsagnsbrev fra Miljøstyrelsen

Kopi til:

- Miljøstyrelsen, Tolderlundsvej 5, 5000 Odense C, mst@mst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dnrudersdal-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Rudersdal v/Mikael Sundby, rudersdal@dn.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1307 København K., Naturbeskyttelsesudvalget, nbu_si@botaniskforening.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 138-140, 1620 København V, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Nordsjællandsafdeling v/Bent Kjær Hansen, rudersdal@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten, post@sportsfiskerforbundet.dk, lbt@sportsfiskerforbundet.dk og oeresund@sportsfiskerforbundet.dk

- Friluftsrådet, webpostkasse
storkoebenhavnnord@friluftstraadet.dk og Gunnar Bruschi,
Bastkær 1, 2765 Smørum, gb@brusch.dk
- Museum Nordsjælland - Hørsholm, Sdr. Jagtvej 2, DK 2970
Hørsholm, post@museumns.dk
- Rudersdal Kommune, Byplan, byplan@rudersdal.dk
- Naturstyrelsen Hovedstaden. hst@nst.dk